

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA

Gradonačelnik

KLASA: 023-01/19-04/94-51

URBROJ: 2170/01-15-00-19-59

Rijeka, 27. 8. 2019.

Gradonačelnik je 27. kolovoza 2019. godine donio sljedeći

z a k l j u č a k

1. Prihvaća se Informacija o aktivnostima koje se poduzimaju u svrhu deblokade računa te stvaranja preduvjeta za pokretanje proizvodnje društva 3.MAJ Brodogradilište d.d. i dovršetka započetih novogradnji.

2. Gradonačelnik će potpisati Izjavu u svrhu djelomične isplate dugovanja od strane 3.MAJ Brodogradilište d.d. u svrhu deblokade računa i izbjegavanja stečaja.

GRADONAČELNIK

mr. S. Vojko OBERSNEL

Dostaviti:

1. Ured Grada, n/r Verene Lelas Turak
i dr.sc. Nataše Zrilić
2. Odjel gradske uprave za financije,
n/r Ante Mađerića
3. Odjel gradske uprave za komunalni sustav,
n/r Irene Miličević

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA

Gradonačelnik

KLASA: 023-01/19-04/102

URBROJ: 2170/01-15-00-19-1

Rijeka, 27. 8. 2019.

GRADONAČELNIKU GRADA RIJEKE

Predmet: Informacija o aktivnostima koje se poduzimaju u svrhu deblokade računa te stvaranja preduvjeta za pokretanje proizvodnje društva 3.MAJ Brodogradilište d.d. i dovršetka započetih novogradnji

Pripremila:
dr.sc. Nataša Zrilić

1. Utjecaj brodogradilišta 3. MAJ na stanje u riječkom gospodarstvu

Prema podacima FINA-e, u riječkom gospodarstvu je tijekom 2018. godine zaustavljen pozitivan trend koji je trajao od 2014. do 2017. godine. Podaci pokazuju da je to direktna posljedica stanja u 3. MAJ Brodogradilište d.d. (u nastavku: 3. MAJ) - najvećem prerađivačkom poduzeću na području Grada Rijeke.

Uz sve poslovne poteškoće, 3. MAJ nije bio u mogućnosti predati godišnji financijski izvještaj za 2018. godinu državnoj agenciji FINA-i.

Kako bi se shvatio utjecaj 3. MAJA prvenstveno treba istaknuti pokazatelje FINA-e koje sumiraju aktivnosti poslovanja riječkih poduzetnika u 2018. godini. Još jednom treba naglasiti da su podaci koji se iznose u nastavku rezultat djelomične raspoloživosti ekonomsko-financijskih pokazatelja.

Prema raspoloživim podacima FINA-e, vidljivo je povećanje broja poduzetnika u 2018. godini (u odnosu na 2017. godinu) za 8,6%, povećanje prihoda od prodaje u zemlji za 4% te povećanje prosječne mjesečne neto plaće za 2,9%.

Ostali pokazatelji na međugodišnjoj razini pokazuju pad, a najizraženije je smanjenje neto dobiti od 10,5% te investicija u dugotrajnu imovinu od 9,3%. Broj zaposlenih smanjen je za 1,5% dok su ukupni prihodi smanjeni za 2,1%. S obzirom na rast prihoda na domaćem tržištu, negativan utjecaj na ukupne prihode imalo je i smanjenje prihoda od izvoza za 4,1%.

Segment velikih poduzetnika, kojeg čini 10 poduzetnika u Gradu Rijeci, ostvario je najlošije rezultate u 2018. u odnosu na 2017. godinu i to sa smanjenjem broja zaposlenih za 10% (-976) te ukupnih prihoda za 15,3% (-1,2 milijarde kuna).

Posebno je ostvaren veliki pad prihoda od izvoza za 34,3% (-470 milijuna kuna) u odnosu na 2017. godinu. Sve je to rezultiralo padom neto dobiti ovog segmenta u 2018. godini od 19%.

Analizirajući ostvarene rezultate riječkih poduzetnika prema područjima djelatnosti u 2018. godini, posebno u odnosu na pet najznačajnijih djelatnosti koje ostvaruju 81% ukupnih prihoda, vidljiv je porast prihoda u četiri djelatnosti (Građevinarstvo, Trgovina, Prijevoz i skladištenje te Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti) za prosječno 8,5%.

Poduzetnici Prerađivačke industrije ostvarili pad prihoda od 44% (-1,49 milijardi kuna) na međugodišnjoj razini. Promatrajući dalje podatke u ovoj djelatnosti vidljiv je najveći pad Investicija u dugotrajnu imovinu (-55%) te pad zaposlenih (-31% /-1.553). Ako ove podatke kao i kod analize segmenta velikih poduzetnika promatramo u kontekstu ne predaje godišnjeg financijskog izvještaje za 2018. godinu, od strane poduzeća 3. MAJ (poduzeće sa djelatnošću u Prerađivačkoj industriji), vidljiv je utjecaj na agregirane podatke u ovoj djelatnosti.

Za usporedbu, treba navesti da je 3. MAJ u 2017. godini zapošljavao 1.399 zaposlenika te ostvario ukupne prihode od 1.018 milijardi kuna. Posebno su bili značajni prihodi od izvoza u vrijednosti od 309 milijuna kuna.

Iz svega navedenog, vidljiv je ogroman utjecaj 3. MAJ-a, najvećeg prerađivačkog poduzeća na području Grada Rijeke, na riječko gospodarstvo.

2. Model za pokretanje proizvodnje u 3. MAJ Brodogradilište d.d.

Poznato je da je 3. MAJ Brodogradilište d.d. privatizirano 30. lipnja 2013. godine, a novi vlasnik ULJANIK d.d. Pula je formalno proveo program restrukturiranja. Navedeni program je prethodno odobren od strane Europske Komisije i Vlade Republike Hrvatske. Proces restrukturiranja je završio 31.12.2017. godine, ali su se poslovni problemi 3. MAJ-a i dalje nastavili. Nažalost tijekom 2018. i 2019. godine došlo je do nerješivih problema u 3.MAJ-u kašnjenja u izgradnji ugovorenih brodova i ugovornih obveza te nemogućnosti isplate plaća radnicima i podmirivanja obveza prema kooperantima i ostalim subjektima. Grad Rijeka je jedan od subjekata kojem 3. MAJ nije mogao plaćati obveze (po osnovi komunalne naknade).

Stečajni postupak nad društvom ULJANIK d.d. otvoren je 20. svibnja 2019. godine na Trgovačkom sudu u Puli, a za 3. MAJ je na Trgovačkom sudu u Rijeci nekoliko puta odgođeno ročište radi rasprave o pokretanju stečajnog postupka. Sljedeće je ročište zakazano za 26. rujna 2019. godine.

Krajem lipnja 2019. godine ovrhe na računu 3. MAJ-a dosegle su gotovo 160 milijuna kuna, a novi direktor Edi Kučan je tijekom srpnja 2019. godine uspio smanjiti iznos ovrha za oko 80 milijuna kuna. Krajem srpnja 2019. godine ovrhe na računima riječkog brodogradilišta iznosile su oko 75 milijuna kuna od kojih su većinu činile neisplaćene plaće radnika (oko 35 milijuna kuna) i potraživanja društva HEP d.d. (oko 10 milijuna kuna). Tijekom lipnja i srpnja 2019. godine Uprava 3. MAJA razradila je model ponovnog pokretanja proizvodnje kojeg je predložila Vladi Republike Hrvatske.

Navedeni model, predložen od strane Uprave i dogovoren sa svim nadležnim državnim tijelima, temelji se na nekoliko elemenata. Primarno je bilo da se model uskladi s pravilima Europske komisije vezano uz dodjelu državnih potpora i njihovu kontrolu. Predviđeno je da ugovore o završetku brodova država potpisuje direktno s brodovlasnicima. Pritom bi riječko brodogradilište imalo status podizvođača, a svaki brod vodio kao zaseban projekt. Ispostavljene fakture brodogradilišta mora odobriti Hrvatska brodogradnja-Jadranbrod d.d.

Sukladno pravilima Europske komisije, prvi uvjet je da prihodi od prodaje završenih brodova budu veći od uložених sredstava. No, bitno je i da država ostvari više prihoda od prodaje gotovih brodova nego od prodaje nedovršenih brodova (putem dražbe). Također, nova Uprava je uložila veliki napor kako bi se istražio tržišni interes za dovršetak brodova, pronađu novi poslovi te osiguraju potrebni radnici.

Vlada Republike Hrvatske, na svojoj 173. sjednici koja se održala 1. kolovoza 2019. godine, usvojila je Zaključak o iskazivanju spremnosti za uključivanje u proces deblokade računa, pripremu i pokretanje proizvodnje te dovršetak započelih gradnji u društvu 3. MAJ.

Navedenim Zaključkom Vlada je zadužila Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta da, u suradnji sa društvom Hrvatska brodogradnja – Jadranbrod d.d., provede sveobuhvatnu analizu i predloži konkretne mjere i odluke za realizaciju aktivnosti deblokade računa, pripreme i pokretanje proizvodnje te dovršetak započelih gradnji u društvu 3. MAJ.

Za pozitivni financijski efekt kojim se ublažava šteta nastala za Proračun Republike Hrvatske ključan je završetak gradnji započelih u 3. MAJU i to tri novogradnje pod oznakama: 733, 723 i 514. Za navedene novogradnje je Uprava zaprimila iskaze interesa budućih kupaca. Analize su pokazale da je za pokretanje proizvodnje i završetak započete novogradnje potrebno osigurati sredstva do iznosa od 150.000.000,00 kuna.

Također, analize su pokazale da iznos od 31.255.201,34 kuna predstavlja procijenjenu razliku između:

- potrebnih sredstava za deblokadu, pokretanje proizvodnje i završetak gradnje brodova i
- sredstava koja bi se realizirala potpisivanjem ugovora o završetku gradnje brodova i njihovom izgradnjom, te konačnom prodajom.

Navedenim iznosom će se, također, umanjiti dosadašnja šteta koja je nastala ranije slijedom protestiranja ranije izdanih jamstava.

Sredstva iz kreditnog zaduženja osiguranog državnim jamstvom koristiti će se isključivo u svrhu namirenja vjerovnika i financiranja radnji potrebnih za nastavak poslovanja 3. MAJ-a.

Završetak navedenih novogradnji treba stvoriti pozitivni financijski efekt te ublažiti negativan utjecaj na Proračun Republike Hrvatske koji je uzrokovan plaćanjem protestiranih državnih jamstava.

Vlada Republike Hrvatske je najavila da će se u idućem razdoblju aktivno raditi i na pregovorima s potencijalnim strateškim partnerima kako bi se nakon 2021. godine osiguralo održivo poslovanje na globalnom tržištu.

Stoga je na 174. sjednici Vlade RH, održanoj 22. kolovoza 2019. godine, prihvaćena Odluka o davanju državnog jamstva za kreditno zaduženje društvu 3. MAJ kod HBOR-a i/ili drugih poslovnih banaka u svrhu stvaranja preduvjeta za pokretanje proizvodnje i završetak započelih novogradnji, a s ciljem umanjivanja postojećih gubitaka za Republiku Hrvatsku.

Sukladno utvrđenom u navedenoj Odluci, Ministarstvo financija će izdati državna jamstva samo u slučaju da se kumulativno, a najkasnije do 5. rujna 2019. godine, ispune sljedeći uvjeti:

- da 3. MAJ regulira odnose s vjerovnicima i to na način da za bitan dio postojećih tražbina postigne sporazum s pojedinim vjerovnicima o odgodi dospijeca tražbina do 1. rujna 2021. godine,

- da 3.MAJ s HBOR-om i/ili drugom poslovnom bankom postigne sporazum oko kreditnog zaduženja po tržišnim uvjetima, čije stupanje na snagu može biti uvjetovano izdavanjem državnog jamstva sukladno navedenoj Odluci Vlade u korist kreditodavatelja,
- da 3. MAJ s društvom Hrvatska brodogradnja – Jadranbrod d.d., uz ishođenu suglasnost Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta na njegov sadržaj, sklopi odgovarajući Ugovor o pružanju usluga nadzora započelih novogradnji te isplate sredstva u iznosu od 150.000.000 kuna, a radi provedbe navedene Odluke Vlade,
- da 3. MAJ dostavi Ministarstvu financija te Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta sveobuhvatnu analizu potreba za sredstvima u visini do 150.000.000 kuna i njihovom učinku na nastavak poslovanja i posljedično, na umanjene postojećih gubitaka za Republiku Hrvatsku.

Ukoliko se u roku kumulativno ispune navedeni uvjeti Ministarstvo financija će procijeniti konačan potreban iznos za izdavanje državnog jamstva za kreditno zaduženje te ukoliko taj iznos ne bude prelazio maksimalni iznos koji utvrđen navedenom Odlukom Vlade (150.000.000 kuna) odmah će se pristupiti izdavanju državnog jamstva.

U slučaju da se ne ispune navedeni uvjeti u roku do 5. rujna 2019. godine, Vlada RH odlučit će o nastavku provođenja navedene Odluke.

3. Aktivnosti Grada Rijeke

U okviru svojih nadležnosti, Grad Rijeka je, povlačenjem ovrhe, financiranjem prijevoza autobusima (radnika 3. MAJA koji rade u Remontnom brodogradilištu Viktor Lenac.) i financiranjem toplih obroka za radnike, nastojao pomoći brodogradilištu. Kao vjerovnik, Grad Rijeka je tijekom krize u 3. MAJ-u, putem Kriznog stožera, upozoravao na potrebu i značaj nastavka proizvodnje.

Grad Rijeka je sudjelovao na sastanku u 3. MAJ-u održanom 12. kolovoza 2019. godine, a vezano uz navedeni model pokretanja proizvodnje uz podršku vjerovnika.

Na navedenom sastanku je svim vjerovnicima predloženo da potpišu Izjavu kojom će, nakon što 3. MAJ uspije dobiti kredit kako je prethodno u Informaciji navedeno, od 3. MAJ-a naplatiti 15% ukupne tražbine s naslova dospjele i nedospjele glavnice (na dan potpisivanja Izjave).

Prema istoj Izjavi, preostalih 85% potraživanja odgađa se za isplatu na razdoblje od 2 godine, odnosno do 01.09.2021. godine, nakon kojeg datuma bi se ponovo razmotrila moguća rješenja namirenja preostalih potraživanja. Rok za predaju potpisane Izjave je 1. rujna 2019. godine.

Prema podacima iz poslovnih knjiga Grada Rijeke na dan 26. rujna 2019. godine ukupno potraživanja Grada Rijeke od 3. MAJ-a s osnova glavnice iznose 6.930.456,36 kuna (15% potraživanja iznosi 1.039.568,45 kuna, a preostalih 85% iznosi 5.890.887,91 kuna).

Predlaže se donošenje sljedećeg

z a k l j u č k a

1. Prihvaća se Informacija o aktivnostima koje se poduzimaju u svrhu deblokade računa te stvaranja preduvjeta za pokretanje proizvodnje društva 3.MAJ Brodogradilište d.d. i dovršetka započelih novogradnji.

2. Gradonačelnik će potpisati Izjavu u svrhu djelomične isplate dugovanja od strane 3.MAJ Brodogradilište d.d. u svrhu deblokade računa i izbjegavanja stečaja.